

WYTYCZNE I ZALECENIA

**w sprawie przygotowywania prac dyplomowych
(licencjackich, inżynierskich i magisterskich)
na Wydziale Zarządzania
Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego
im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich
w Bydgoszczy**

Rok akademicki 2014/2015

Niniejsze wytyczne i zalecenia obejmują następujące zagadnienia:

Uwagi wstępne.....	3
1. Tytuł pracy i problematyka badawcza	4
2. Zakres merytoryczny pracy	4
3. Objętość pracy dyplomowej	5
4. Struktura pracy	5
5. Uwagi językowe	9
6. Formatowanie tekstu	9
7. Literatura	11
Streszczenie (w języku polskim i angielskim)	
Załączniki	12

Uwagi wstępne

Konieczność opracowania wytycznych podyktowana jest potrzebą harmonizacji oraz ujednolicenia wymogów dotyczących pisania prac dyplomowych (licencjackich, inżynierskich i magisterskich) na kierunkach studiów prowadzonych w ramach Wydziału Zarządzania UTP w celu zapewnienia najwyższej jakości kształcenia.

We wszystkich typach prac (licencjackiej, inżynierskiej i magisterskiej) temat powinien być ściśle związany z kierunkiem studiów, a student powinien wykazać się:

- ogólną wiedzą, w tym literatury, z danego zakresu problemowego i przedmiotowego związanego z kierunkiem studiów;
- umiejętnością samodzielnego (pod kierunkiem promotora) opracowania podjętego zadania badawczego przy wykorzystaniu analizy oraz oceny informacji i danych ze źródeł literaturowych (monografie, skrypty i artykuły), aktów normatywnych, źródeł internetowych, a także źródeł pierwotnych, jakimi są wyniki badań empirycznych;
- umiejętnością realizacji przyjętych w pracy celów przy zastosowaniu odpowiednich metod i narzędzi badawczych;
- umiejętnością stawiania hipotez badawczych oraz ich weryfikacji;
- umiejętnością prowadzenia logicznego wywodu oraz posługiwania się jasnym i precyzyjnym językiem naukowym.

Prace licencjacka, inżynierska i magisterska powinny różnić się:

- zakresem wiedzy jaka jest uwzględniana i wykorzystywana w teoretycznej analizie zagadnienia;
- poziomem dojrzałości metodycznej i metodologicznej w rozwiązywaniu podjętych problemów badawczych;
- rodzajem podjętego problemu badawczego – w przypadku prac inżynierskich związanego z zarządzaniem procesami produkcyjnymi i poszukiwaniem rozwiązań na poziomie narzędziowym, z możliwością wykorzystania elementów projektowych.

Różnice między pracą licencjacką i inżynierską oraz magisterską powinny sprowadzać się m.in. do: węższego lub bardziej konkretnego (szczegółowego) określenia zakresu

problemowego i przedmiotowego w przypadku prac licencjackich i inżynierskich; a w przypadku prac magisterskich potrzeby wykazania się nie tylko umiejętnością trafnego doboru procedur badawczych oraz krytyczną oceną korzyści lub ograniczeń, z jakimi wiąże się ten wybór, jak również umiejętnością zaprezentowania własnych ocen i poglądów w odniesieniu do uzyskanych wyników przeprowadzonych badań; w przypadku prac inżynierskich koniecznością zaproponowania własnego rozwiązania problemu (choćby w wąskim zakresie).

1. Tytuł pracy dyplomowej i problematyka badawcza

Tytuł pracy oraz zakres problemowy i przedmiotowy badań, powinny być związane z obszarem kształcenia na danym kierunku studiów. Wskazaniem jest również, aby nawiązywały one do wybranej przez studenta specjalności. W razie stwierdzenia całkowitej rozbieżności proponowanej tematyki pracy dyplomowej z zakresem treści kształcenia na kierunku/specjalności Rada Wydziału powinna odmówić akceptacji tej tematyki, nakazując jej modyfikację lub zmianę. W przypadku niedostosowania się do decyzji Rady Wydziału praca nie zostanie dopuszczona do obrony.

Tytuł pracy powinien zostać sformułowany problemowo, tzn. wskazywać dokładnie problem badawczy naukowy, jaki autor chce rozwiązać. Powinien jak najprecyzyjniej oddawać treść rozprawy.

2. Zakres merytoryczny pracy

Zakres merytoryczny pracy powinien obejmować:

- sprecyzowaną problematykę badawczą oraz cel pracy (zobacz Załącznik 3);
- określenie przedmiotu oraz zakresu (np. czasowego i przestrzennego) badań, a w przypadku prac weryfikacyjnych także przyjętej hipotezy badawczej (lub odpowiadającego problemom zespołu hipotez – zobacz Załącznik 3);
- wskazane metody, w tym narzędzia i techniki badawcze, służące rozwiązaniu przyjętych problemów, w tym weryfikacji hipotez;

W przypadku prowadzenia badań z wykorzystaniem kwestionariusza ankiety elektronicznej konieczne jest zamieszczenie szczegółowego opisu w „Metodyce badań własnych”, który będzie zawierał następujące informacje:

- *nazwa portalu i rodzaj (płatny, bezpłatny), na którym zamieszczono ankietę elektroniczną,*
 - *bezpośredni link do ankiety (do czasu obrony pracy ten link powinien być aktywny),*
 - *podany login i hasło umożliwiające dotarcie do panelu użytkownika zakładającego ankietę,*
 - *zrzut ekranu zamieszczonej ankiety.*
 - *opisany sposób dotarcia do grupy docelowej, która wzięła udział w ankiecie (np. ogłoszenie na Facebooku, wysyłka wiadomości email z linkiem do ankiety lub z plikiem ankiety do określonej grupy odbiorców – np. do koleżanek i kolegów na roku, mieszkańców wybranego obszaru lub innej grupy),*
 - *opis sposobu przygotowania końcowych analiz (tabela przestawna, obliczenia statystyczne, proste sumowanie wyników). Taki opis umożliwi nie tylko weryfikację poprawności metodyki badania, ale również pozwoli na rzetelną ocenę wykonanych badań.*
 - *dane źródłowe otrzymane w wyniku przeprowadzonej ankiety powinny zostać zamieszczone na płycie razem z plikiem pracy (np. w postaci arkusza kalkulacyjnego MS Excel lub w formie innego pliku bazy danych).*
-
- *pogłębione studia literatury problemu wyrażone w odpowiednio licznych odwołaniach do istniejących w tym zakresie źródeł, w tym do opracowań zwartych, artykułów, raportów, ekspertyz, itp.;*
 - *opis przeprowadzonych badań oraz analizę i charakterystykę (m.in. w postaci zestawień tabelarycznych, wykresów, obliczeń itp.) uzyskanych wyników będących rozwiązaniem postawionego zadania badawczego,*
 - *prawidłowo sformułowane wnioski o charakterze teoretycznym i empirycznym,*

- wykaz wykorzystanej podczas przygotowania pracy literatury naukowej i innych źródeł pierwotnych oraz wtórnych,
- ewentualny aneks zawierający, np. akty prawne, kwestionariusz ankiety, dokumenty, obliczenia, rysunki, których nie ujęto w treści pracy.

3. Objętość pracy dyplomowej

Objętość pracy dyplomowej ma zapewnić wyczerpujące opracowanie tematu, jednakże:

- zaleca się, aby praca licencjacka/inżynierska zawierała łącznie ze wstępem, wnioskami, załącznikami i bibliografią nie mniej niż 50 stron, ale nie więcej niż 80 stron znormalizowanego tekstu, natomiast objętość pracy magisterskiej obejmowała od ok. 70 do 100 stron znormalizowanego tekstu,
- praca licencjacka/inżynierska powinna zawierać 3-4 rozdziały, w których należy wykorzystać przynajmniej 20 pozycji wydawniczych łącznie z aktami prawnymi oraz innymi źródłami, natomiast w pracy magisterskiej zaleca się zamieścić 4-5 rozdziałów i co najmniej 40 zacytowanych pozycji wydawniczych (prac zwartych, artykułów itp.).

4. Struktura pracy

Praca powinna uwzględniać podział na dwie części:

a) część **teoretyczną** – opracowaną na podstawie literatury, (obejmującą od 1 do trzech rozdziałów), które zawierają m.in.:

- wyjaśnienie istotnych dla tematu pracy pojęć, terminów i definicji, (jak będą rozumiane, tj. aparaturę pojęciową);
- omówienie zjawisk i procesów związanych z problematyką badawczą, rodzajów czy klasyfikacji do nich się odnoszących oraz czynników (zmiennych), od których i jak zależą, znanych i istotnych prawidłowości w tym zakresie;
- określenie jak oddziałują badane zjawiska, procesy czy inne obiekty na rozwiązanie problemu badawczego, a także jakie są osiągnięcia w danej dziedzinie oraz znaczenie i ranga badanego problemu (ów) badawczego (ych);
- analizę metod i technik badawczych występujących w wybranym temacie oraz przytoczenie przykładów analogicznych badań, osiągnięć i zastosowań (elementy te mogą też stanowić ewentualne wprowadzenie do części badawczej).

b) **część empiryczną** (opis i analiza wyników badania własnego) - obejmującą 1 do 3 rozdziałów, które zawierać powinny m.in.:

- charakterystykę obiektu badań (np. przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorstw, branży, rynku, systemu terytorialnego, procesu technologicznego, projektu technicznego czy organizacyjnego, strategii, itp.);
 - wprowadzenie metodyczne do podjętych badań, w tym uzasadnienie wyboru: metod, narzędzi i technik badawczych, a także opis przeprowadzonych badań;
 - prezentację i analizę uzyskanych wyników badań oraz wnioski (podsumowanie i rekomendacje) z nich wynikające;
- w pracy magisterskiej częścią wzbogacającą może być zamieszczona przed wnioskami dyskusja wyników.

Podstawowymi częściami składowymi pracy są rozdziały. Nie ma uniwersalnego sposobu podziału pracy na rozdziały, podrozdziały i punkty. Można jednak przyjąć ogólne zasady w tym zakresie:

- podział na rozdziały powinien być przejrzysty, tematycznie i logicznie spójny oraz wykluczający możliwość powtórzeń tych samych treści w różnych miejscach pracy;
- tytuły poszczególnych części pracy powinny szczegółowo informować o ich treści;
- należy unikać dysproporcji pomiędzy objętością poszczególnych rozdziałów.

Praca powinna zawierać:

1. stronę tytułową według wzoru (zobacz Załącznik 4),
2. oświadczenia,
3. spis treści,
4. wstęp (jeśli nie wyodrębniono rozdz. metodyki badań własnych, to w tym miejscu należy opisać tą metodykę),
5. rozdziały teoretyczne pracy, (w tym dopuszcza się rozdział poświęcony opisowi metodyki badań własnych, obowiązkowo w pracach dyplomowych magisterskich),
6. dyskusję wyników, uogólnienia i najważniejsze wnioski (podsumowanie i rekomendacje w pracach magisterskich),
7. spis literatury,
8. osobne spisy: tabel, wykresów, rysunków, fotografii, ekranów - (jeżeli są),
9. załączniki (jeżeli są),

10. streszczenie w języku polskim i angielskim.

Spis treści

Spis treści powinien być umieszczony na początku pracy, czyli na trzeciej stronie pracy. Spis treści powinien być kompletny, tj. powinien zawierać informacje o wszystkich elementach składowych pracy, a więc o rozdziałach numerowanych z ich podziałem, jak również o elementach nienumerowanych, takich jak: wstęp, wnioski, literatura, spis tabel, rysunków, wykresów, fotografii, ekranów i załączników.

W spisie treści należy podać numery stron, od których rozpoczynają się poszczególne części pracy, w tym tytuły rozdziałów i podrozdziałów. Zalecane jest korzystanie z automatycznej opcji tworzenia spisów w MS WORD z wykorzystaniem przypisania stylów typu nagłówek dla wszystkich wymienionych elementów spisu treści

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
1. Tytuł pierwszego rozdziału	6
1.1. Tytuł podrozdziału	7
1.2.	8
1.2.1.	9
1.2.2.	10
2. Tytuł drugiego rozdziału	12
2.1. Tytuł podrozdziału	12
2.2.	14
2.2.1.	25
2.2.2.	30
3. Tytuł trzeciego rozdziału (Wyniki badań)	31
3.1. Tytuł podrozdziału	32
3.2.	34
3.2.1.	41
3.2.2.	43
4. Uogólnienia i wnioski (lub Zakończenie / Podsumowanie wnioski i rekomendacje)	47
Literatura	51
Spis tabel	54
Spis wykresów	55

Spis rysunków	55
Spis fotografii	55
Spis ekranów	55
Załączniki	
Streszczenia (w języku polskim i angielskim)	58

Wstęp

W tej części, która jest wizytówką całej pracy, należy:

- sformułować zakres problemowy, cel główny, cele szczegółowe pracy dyplomowej oraz uzasadnienie wyboru podjętego tematu;
- sformułować (o ile została przyjęta) hipoteza(y) badawcza;
- podstawowe założenia metodyczne przyjęte w pracy obejmujące (obok w/w zakresu problemowego i celu) także określenie przedmiotu (obiektu) i zakresu (czasowego i przestrzennego) badania, a także wykorzystywane metody, w tym narzędzia i techniki badawcze, czy źródła pozyskania podstawowych danych empirycznych;
- krótko, w sposób syntetyczny, opisać zawartość problemową poszczególnych rozdziałów.

Uogólnienia i wnioski (lub Zakończenie / Podsumowanie, wnioski i rekomendacje)

W tej części pracy należy:

- zaprezentować krótko najważniejsze tezy i uogólnienia z części teoretycznej, zwłaszcza wskazując na uzasadnienie znaczenia badanych problemów badawczych;
- określić, czy i w jakim stopniu cel pracy sformułowany we wstępie został osiągnięty;
- przypomnieć podstawowe założenia metodyczne, w tym metody, przy pomocy których realizowano zadanie badawcze oraz wykorzystane źródła informacji, odnosząc się przy tym do ewentualnych trudności i ograniczeń, a także dostępności danych źródłowych lub przydatności stosowanych metod (technik, narzędzi);
- wskazać czy przyjęta, o określonej treści, hipoteza badawcza została zweryfikowana pozytywnie bądź negatywnie;
- zaprezentować główne wyniki przeprowadzonych badań empirycznych odnoszące się do przyjętego celu i hipotezy badawczej, a także najważniejsze wnioski i uogólnienia, o ile to możliwe, także te o charakterze praktycznym;

- zarysować kierunki ewentualnej kontynuacji badań lub dalszych prac.

5. Uwagi językowe

- nie należy używać czasowników w pierwszej osobie lub trzeciej osobie liczby pojedynczej lub mnogiej, a stosować odpowiednie bezosobowe formy czasowników, np. przyjęto, zastosowano, wykorzystano, itp.
- tekst pracy powinien być pisany z uwzględnieniem podziału na akapity, przyjmując zasadę, że każda nowa myśl stanowi nowy akapit,
- unikać akapitów jednozdaniowych,
- wszelkie cytowane akapity wymagają podania piśmiennictwa,
- w tytułach i podtytułach nie wolno stosować skrótów tylko pełne nazwy,
- skrótowi wolno użyć w tekście, ale w przypadku stosowaniu skrótu po raz pierwszy w pracy należy przytoczyć pełne brzmienie pojęć, które oznacza.
- wyrazy obcego pochodzenia piszemy kursywą, np. *outsourcing*, *offshoring*, *per capita* itp.

6. Formatowanie tekstu

Marginesy:

- lewy: 3.5 cm
- prawy: 2.5 cm
- górny: 2.5 cm
- dolny: 2,5 cm

Czcionka:

- tytuły rozdziałów (pogrubione, duże litery) – 14 pkt, zawsze od nowej strony,
- tytuły podrozdziałów (pogrubione) – 14 pkt,
- po tytułach rozdziałów, podrozdziałów nie stawia się kropek,
- tytuły punktów (pogrubione) – 12 pkt,
- w tytułach nie stawia się kropki,
- tekst podstawowy – 12 pkt – Times New Roman,
- format – A4 – zapisany jednostronnie,
- numer strony – w polu stopki, 11 pkt (cyfry arabskie, wyśrodkowane),

- numeracja stron: pierwsza strona to strona tytułowa (nienumerowana),

Format tekstu:

- treść – wyjustowana dwustronnie,
- spis treści – wyrównanie do lewej,
- wcięcia (akapit) 1,25 cm, obowiązkowo tej samej wielkości,
- odstęp między liniami tekstu (interlinia) – 1,5 wiersza,
- przy wyodrębnianiu podrozdziałów/punktów pracy/oddzielaniu tabel lub wykresów od tekstu – podwójny odstęp.
- sposób punktowania ujednolity w pracy

Tabele/wykresy/rysunki/fotografie/ekrany:

- **numery i tytuły – umieszcza się nad tabelą,**
- **numery i tytuły umieszcza się pod wykresem/rysunkiem/fotografią/ekranem,**
- numery zaleca się pisać pogrubionym drukiem (np. **Tabela 1, Wykres 1, Rysunek 1, Fotografia 1, Ekran 1**), natomiast tytuły pisać bez pogrubiania,
- numery tabel, wykresów, rysunków itd. powinny mieć numerację jednocyfrową, ciągłą,
- pod tabelą, wykresem, rysunkiem itd. umieszcza się źródło pisane kursywą i czcionką pomniejszoną (np. 9 lub 10 pkt, pojedyncza interlinia),
- po tytule tabel, wykresów, rysunków, itd. nie stawia się kropek,
- każda tabela, wykres, rysunek itd. powinien mieć odwołanie w tekście, np. (zobacz/porównaj tab. 1),
- nie dzieli się tabel, wykresów, rysunków itd. pomiędzy stronami (chyba że są wielostronicowe, zaleca się w tym przypadku skorzystać z automatycznej opcji funkcji tabela MS WORD – „powtarzaj wiersze nagłówka”),
- w spisie podaje się oprócz tytułów i numerów tabel, wykresów, rysunków itd. również numer strony, gdzie zostały zamieszczone.

Przypisy literaturowe należy:

- podawać na dole strony (stopka), przyjmując numerację ciągłą w całej pracy,

- od tekstu oddzielić poziomą linią,
- tekst przypisów – 10 pkt –Times New Roman, pojedyncza interlinia,
- numery odnośników literaturowych (przypisów) należy umieszczać w tekście pracy (indeks górny), ale zawsze przed znakami przestankowymi typu: *kropka*, *dwukropek*, np. wpływa na to wiele czynników, takich jak⁴:

7. Literatura

Literatura powinna być ściśle związana z tematem pracy obejmującym zagadnienia związane z kierunkiem i specjalnością dyplomowania. Należy zawrzeć tylko te pozycje, na które powoływano się w tekście pracy i zawarto w odnośniku literaturowym (przypisie). Literatura powinna być sporządzona alfabetycznie według nazwisk autorów i skrótu imienia w układzie działowym w następującej kolejności z podziałem na:

- publikacje książkowe (zwarłe);
- źródła elektroniczne (z podaniem pełnej ścieżki dostępu oraz daty pobrania);
- akty normatywne (ustawy, rozporządzenia).

Zasady cytowania w pracach naukowych

Promotorzy są zobowiązani do poinformowania dyplomantów o fakcie, że w praktyce cytowania stosowane są polskie lub łacińskie wyrazy i ich skróty. Dotyczy to głównie:

Rozwinięcie skrótu polskiego	Skrót polski	Rozwinięcie skrótu łacińskiego	Skrót łaciński
<i>dzieło cytowane lub w dziele cytowanym</i>	<i>dz. cyt.</i>	<i>opus citatum</i> lub <i>opere citato</i>	<i>op.cit.</i>
<i>jak wyżej lub tamże</i>	<i>jw.</i>	<i>ibidem</i>	<i>ibid.</i> lub <i>ib.</i>

Należy zachować konsekwencje w sposobie cytowania, np. jednolicie używać tylko polskich lub tylko łacińskich skrótów.

1. Cytowanie książek pojedynczych autorów

- J. Boć, Jak pisać pracę magisterską, Kolonia Limited, Wrocław 2005, s. 5.

2. Cytowanie książek o nierozdzielalnym autorstwie (kilku autorów)

- J. Boć, J. Miodek, Jak pisać pracę magisterską, Kolonia Limited, Wrocław 2005, s. 5-7.

3. Cytowanie encyklopedii, słowników, o nierozdzielalnym autorstwie (kilku autorów)

- Encyklopedia powszechna, t. I, PWN, Warszawa 2005, s. 5-7, 10-11.

4. Cytowanie prac zbiorowych pod redakcją naukową:

Prace zbiorowe pod redakcją zapisywane są w literaturze w trojaki sposób:

- Jak pisać pracę magisterską, pod red. J. Bocia, Kolonia Limited, Wrocław 2005, s. 2-5.
- Jak pisać pracę magisterską, pod red. naukową J. Bocia, Kolonia Limited, Wrocław 2005, s. 2-5.
- Jak pisać pracę magisterską, J. Boć (red.), Kolonia Limited, Wrocław 2005, s. 2-5.

Dla ujednolicenia obowiązującym jest trzeci zapis czyli:

- Jak pisać pracę magisterską, J. Boć (red.), Kolonia Limited, Wrocław 2005, s. 2-5.

5. Cytowanie prac zbiorowych pod redakcją naukową, w których można wyróżnić wyodrębnione autorstwo:

- M. S. Wiatr, Ocena zdolności kredytowej jako podstawowy element zarządzania indywidualnym ryzykiem kredytowym – niektóre aspekty teorii i praktyki, [w:] Banki na rynku finansowym, pod red. nauk. M. Dębniowskiej, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2003, s. 288 i n.
- B. Gawlina, Jakie wychowanie taka teoria, [w:] Z problematyki metodologicznej teorii wychowania, A. M. de Tchorzewski (red.), Bydgoszcz 1992, s. 288.

6. Cytowanie publikacji zamieszczonych w czasopismach

- M. Zaleska, Zasady tworzenia rezerw na ryzyko bankowe w świetle postanowień Komisji Nadzoru Bankowego, „Bank i Kredyt” nr 3/2001, s.15.
- J. Filek , Pseudowychowanie, „Studia Filozoficzne” nr 10/1984, s.15-20.

7. Cytowanie publikacji zamieszczonych w Internecie

Powołując się na stronę internetową należy podać po symbolu strony datę jej odczytu czyli odwiedzenia, np.:

- Redakcja Słowników Języka Polskiego PWN. Witryna internetowa: <http://slovníki.pwn.pl>, stan z 10.04.2006.
- J. Barcz, P. Świeboda: Co dalej z Traktatem z Lizbony? <http://www.psz.pl/tekst-11953/Jan-Barcz-Pawel-Swieboda-Co-dalej-z-Traktatem-z-Lizbony>, stan z: 10.04.2011.
- Przygotowanie prac licencjackich i magisterskich oraz innych prac pisemnych, http://www.inp.uw.edu.pl/files/prace_pisemne/prace_pisemne_20091013.pdf, stan z: 15.12.2011.

8. Akta prawne

1. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14.01.1936 roku o podatku od nieruchomości (Dz. U. RP z 1936r., nr 3, poz. 14).

2. Dekret z dnia 20.03.1946 roku o podatkach komunalnych (Dz. U. z 1947 r., nr 40, poz. 198).
3. Uchwała SN z dnia 14.12.1991 roku. Sygn. akt III CZP 62/90 – opublikowana w: OSN 1991, poz. 36.
4. Uchwała Rady Miasta z dnia 4.06.1997 roku, nr XXXIX/630/97 w sprawie statutu Miasta Bydgoszczy.
5. Ustawa z dnia 26.02.1951 roku o podatkach terenowych (Dz. U. z 1951r., nr 14, poz. 110).
6. Ustawa z dnia 23.04.1964 roku – Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964r., nr 16, poz. 93 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 19.12.1975 roku o niektórych podatkach i opłatach terenowych (Dz. U. z 1975r. nr 45, poz. 229).
8. Ustawa z dnia 26.02.1982 roku o opodatkowaniu jednostek gospodarki uspołecznionej (Dz. U. z 1984 r., nr 16, poz. 75).
9. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17.06.1924 roku o wymiarze i poborze państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich (Dz. U. RP z 1924r., nr 51, poz. 523).
10. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27.11.2001 roku w sprawie wysokości kosztów upomnienia skierowanego przez wierzyciela do zobowiązanego przed wszczęciem egzekucji administracyjnej (Dz. U. z 2001 roku nr 137, poz. 1543).
11. Zarządzenie Prezydenta Miasta z dnia 28.02.2003 roku, nr 60/03 w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędowi Miasta Bydgoszczy.
12. Zarządzenie Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 20.03.2007 roku, nr 288/07 w sprawie przedstawienia Radzie Miasta sprawozdania z wykonania budżetu miasta Bydgoszczy za 2006 rok.

Wyroki

1. Wyrok NSA z dnia 28.01.1992 roku. Sygn. akt SA/P 386/91.
2. Wyrok NSA z dnia 20.03.1992 roku. Sygn. akt SA/Kr 139/92.
3. Wyrok NSA z dnia 30.04.1992 roku. Sygn. akt SA/LU 85/92.
4. Wyrok WSA z dnia 30.05.2006 roku. sygn. akt I S.A./Bk 95/06.
5. Wyrok WSA z dnia 5.09.2007 roku. sygn. akt I S.A./Sz 944/06.

Przypisy

- ¹ Ustawa z dnia 15.11.1984 roku o podatku rolnym (Dz. U. z 1993 r. nr 94, poz. 431 z późn. zm.).
- ¹ Ustawa z dnia 30.10.2002 roku o podatku leśnym (Dz. U. z 2002r., nr 200, poz. 1682).
- ¹ Uchwała SN z dnia 24.11.1992 roku. Sygn. akt III CZP 124/92 – opublikowana w OSP 1993 r. nr 7, poz. 154.
- ¹ Uchwała Rady Miasta z dnia 4 czerwca 1997 roku, nr XXXIX/630/97 w sprawie statutu miasta Bydgoszczy.
- ¹ Dekret z dnia 20.03.1946 roku o podatkach komunalnych (Dz. U. z 1947 r., nr 40, poz. 198).
- ¹ Europejska Karta Samorządu Lokalnego, Strasburg 15.10.1985 r., (Dz.U. z 25.11.1994 r., nr 124, poz. 607).
- ¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29.06.2005 roku w sprawie powszechnej taksacji nieruchomości (Dz. U. z 2005r., nr 131 poz. 1092).
- ¹ Wyrok NSA z dnia 28.01.1992 roku. Sygn. akt SA/P 386/91.

Zasady stosowania skrótów w przypisach

- 1. Jeżeli cytujemy po raz kolejny pracę tego samego autora (została ona już wcześniej zacytowana w przypisie w całości) wówczas zapisujemy to następująco:**

J. Boć, *dz. cyt* lub. *op.cit.*, s. 5.

- 2. Jeżeli w pracy cytujemy co najmniej dwie prace tego samego autora i wcześniej zostały one już zacytowane w całości wówczas zapisujemy to następująco:**

J. Boć, Jak pisać..., *dz. cyt.*, lub *op.cit.*, s. 5.

J. Boć, Zasady pisania..., *dz. cyt.*, lub *op.cit.*, s. 8.

- 3. Jeżeli cytujemy po raz kolejny pracę tego samego autora, bezpośrednio w kolejnym przypisie używamy formy „tamże” lub „ibidem”:**

- J. Boć, Jak pisać pracę magisterską, Kolonia Limited, Wrocław 2005, s. 5.
- Tamże, s. 25. lub Ibidem, s. 25.

W przypadku gdy cytujemy po raz kolejny pracę tego samego autora w bezpośrednim przypisie, ale na kolejnej stronie używamy formy:

- J. Boć, Jak pisać..., *dz. cyt.*, s. 26. lub J. Boć, Jak pisać..., *op.cit.* s. 26.

- 4. Porównaj (Por.) stosujemy gdy chcemy odzwierciedlić nasze poglądy z poglądami innych autorów.**

- Por.: M. S. Wiatr, Kierunki zmian polskiego..., *dz. cyt.*, s. 20.

- 5. Zobacz (Zob.) stosujemy gdy, chcemy wskazać na bezpośrednie odniesienie do źródeł, poglądów, itp.**

- Zob.: Załącznik Nr 1 Rozporządzenia Ministra nr ... z dnia 10 grudnia 2003 r.; Załącznik Nr 1 Rozporządzenia Ministra nr... z dnia 10 grudnia 2001 r.

6. Zobacz szerzej (Zob. szerzej) stosujemy gdy chcemy wskazać pozycje, w których omówiono szerzej (dokładniej) dane zjawisko, termin czy pojęcie.

- Zob. szerzej: Analiza ekonomiczno-finansowa przedsiębiorstwa. Zbiór przykładów i zadań, (red.) C. Skowronek, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2000, s. 231 i n.;
- Zob. szerzej: Statystyczne metody oceny ryzyka w działalności gospodarczej, pod red. A. Zeliasia, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Krakowie, Kraków 1998, s. 32.

Cele i hipotezy badawcze

Cele badawcze mówią o tym, co chce się w pracy osiągnąć. Ambicje podczas stawiania celów powinny być kontrolowane i weryfikowane pod kątem możliwości ich zrealizowania przez piszącego pracę studenta oraz jego promotora. Duże znaczenie ma konkretność celów i ich precyzja. Zazwyczaj określa się **cel główny** (cele główne) i **cele dodatkowe** (określane jako cząstkowe, uzupełniające, poboczne, subcele). Cele cząstkowe muszą być podporządkowane celowi głównemu, a przy tym należy unikać nadmiaru celów. Najczęściej spotykane są trzy grupy celów:

- cele poznawcze (odkrywcze), np. stwierdzenie (odkrycie) prawa, odkrycie nieznanego zjawiska,
- cele porządkujące, np. uporządkowanie znanych faktów czy pojęć (klasyfikacja), systematyzacja aktualnej wiedzy, potwierdzenie paradygmatu,
- cele postulatywne (aplikatywne), np. zbudowanie modelu i jego weryfikacja, sporządzenie projektu w oparciu o sprawdzony model, opracowanie nowej metody.

Na wstępie badania formułujemy **hipotezę lub kilka hipotez badawczych**, które pomagają odkrywać prawdy oraz udzielać odpowiedzi na postawione pytania badawcze. Hipotezy stawiamy z dużym namysłem, gdyż nasze wyobrażenia są często niedoskonałe, niepełne lub wadliwe. **Hipoteza jest wstępnym twierdzeniem (przypuszczeniem naukowym), opartym na prawdopodobieństwie dotyczącym rzeczywistości (stanów, zjawisk lub procesów), które będą przedmiotem badania i mają na celu odkrycie (objaśnienie) nieznanych zjawisk lub ustalenie nieznanych dotychczas praw.** Samo postawienie trafnych i prawidłowo sformułowanych hipotez jest procesem twórczym.

Postawienie hipotez naukowych ukierunkowuje badania, a ono samo sprowadza się do ich weryfikacji. **Hipotezę uważa się za udowodnioną**, gdy w rezultacie badania stwierdza się, że fakty są z nią zgodne. **Przeciwieństwem jest obalenie (falsyfikacja) hipotezy**, stwierdzenie jej nieprawdziwości. Hipotezy naukowe formułuje się na podstawie:

- przestudiowanej literatury naukowej,
- wstępnego rozpoznania badanej rzeczywistości,
- doświadczenia badawczego i wyników badań wcześniej uzyskanych przez badacza lub innych badaczy w podobnych badaniach,
- namysłu naukowego, intuicji i wyobraźni naukowej.

Hipotezy badawcze powinny być sformułowane bardzo klarownie i jednoznacznie. Na przykład: „Obszary i kierunki restrukturyzacji przedsiębiorstw w Polsce, wynikające z transformacji systemu społeczno – gospodarczego i globalizacji, są zbieżne”. Hipoteza badawcza nie powinna zawierać **stwierdzeń powszechnie znanych i oczywistości**, a nawet stwierdzeń banalnych, niewymagających weryfikacji (dowodu) naukowego.

Istnieją od dawna rozbieżne poglądy i opinie metodologów pomiędzy rozumieniem **hipotezy** i **tezy** w procesie badawczym. Większość jest jednak zgodna z opinią Tadeusza Kotarbińskiego, która sprowadza się do stwierdzenia, że tezę należy udowodnić (wymaga przeprowadzenia naukowego dowodu) a hipotezę jedynie w procesie badawczym zweryfikować ¹.

¹ Opracowano na podstawie: S. Sudoł, Nauki o zarządzaniu, PWE, Warszawa 2012, s. 121 – 127 oraz S. Kaczmarczyk, Zasady metodyki prac doktorskich i habilitacyjnych, „Pieniądz i Więź”, nr1/2006.

Obowiązujący wzór strony tytułowej

UNIwersytet
TECHNOLOGICZNO-PRZYRODNICZY
IM. JANA I JĘDRZEJA ŚNIADECKICH W BYDGOSZCZY

WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA

Kierunek: Zarządzanie/ Zarządzanie i Inżynieria Produkcji

PRACA DYPLOMOWA INŻYNIERSKA/ MAGISTERSKA

Tytuł pracy dyplomowej w j. polskim

Imię i nazwisko:

Studia: pierwszego/ drugiego stopnia stacjonarne/ niestacjonarne

Specjalność:

Nr albumu:

Promotor:

Pracę przyjmuję i akceptuję

.....
data i podpis opiekuna pracy

Potwierdzam złożenie pracy dyplomowej

.....
data i podpis pracownika dziekanatu

Rok akademicki 2014/2015